

TEMELJI
CARITAS EUROPA

A central illustration on a dark red background shows several hands in silhouette reaching towards a cluster of interlocking gears. Four white curved arrows indicate a clockwise direction of rotation for the gears.

PRIROČNIK ZA
PRAVOSODJE

1.

.....

NEKAJ DOSEŽKOV VARSTVA INTERESOV
ORGANIZACIJE CARITAS V EVROPI _____ p. 4

2.

.....

ZAKAJ CARITAS EUROPA OPRAVLJA POSLANSTVO _____ p. 7

3.

.....

KAJ POMENI VARSTVO INTERESOV Z VIDIKA
ORGANIZACIJE CARITAS EUROPA _____ p. 12

4.

.....

KAKO CARITAS EUROPA OPRAVLJA
ZAGOVARJANJA _____ p.15

5.

.....

POGOJI ZA USPEH _____ p. 19

UVOD

V Karitasu vsak dan vidimo, kako ljudje trpijo zaradi revščine, neenakosti, nepravične obravnave, diskriminacije, nasilja in izključitve. Caritas ljudem v stiski pogosto pomaga z inovativnimi projekti in storitvami tako, da dokazuje, da je boljši svet mogoč. Prav tako analiziramo razsežnosti in strukturne vzroke teh situacij stiske, revščine in izključitve, da bi zagotovili, da se osrednja vloga osebe uporablja v političnem in družbenem vedenju. Želimo vplivati na strukturne vidike in z njimi povezane vzroke, da bi dosegli pozitivne rezultate za prizadete osebe. Gre za načelo varstva interesov.

Pravosodje, zahteva za pravice za revne in izključene je naravna posledica in dejanska razsežnost Caritasovega delovanja, ki temelji na dveh stebrih krščanskih vrlin dobroteljnosti in pravice. V zadnjih 15-tih letih so organizacije evropskega Karitasa uskladile prizadevanja z nacionalnimi vladami in evropskimi inštitucijami, zlasti kar zadeva problematiko kot so revščina, socialna izključenost, neenakost, migracije in azil, razvoj, pravica do hrane in humanitarna načela. Ta prizadevanja so pripeljala do pomembnih dosežkov.

Čas je, da podelimo te dosežke in na enostaven način pokažemo, kako dojemamo naše poslanstvo zastopanja interesov in kako ga uporabljamo v praksi. V ta namen predstavljamo pričujoči priročnik: gre za povabilo k nadaljnji razpravi in izboljšanju naših dosežkov pri "oddaji našega glasu v podporo revnim".¹

Glavni cilj tega priročnika je omogočiti vpogled v organizacije Karitasa in pojasniti, zakaj si "Caritas Europa prizadeva izboljšati kakovost življenja ljudi, ki se spopadajo z revščino ali v so se znašli v ranljivi situaciji tako, da aktivno zagovarja celosten razvoj posameznika in socialne pravičnosti" (Caritas Europa's Strategic Framework 2020).

Pred pojasnilom razlogov za potrebo po varstvu interesov s strani organizacij Karitasa je uvodoma treba pojasniti, kaj sploh pomeni varstvo interesov in kako se izvaja v praksi. Najbolj oprijemljiv način je predstavitev nekaterih uspehov varstva interesov, ki jih je Caritas Europa dosegel v bližnji preteklosti. Merodajna osnova za politiko varstva interesov Karitasa sta vsakodnevni in neposredni tesni stik in delo z ljudmi, ki trpijo zaradi revščine, pa tudi konstruktiven pristop s "prinašanjem upanja tudi tistim posameznikom, ki so odgovorni za spremembe nepravičnih struktur".² Ta priročnik bo tudi dal vpogled v uporabo orodij in tehnik za varstvo interesov.

Caritas Europa, mreža organizacij evropskega Karitasa kot del svetovne konfederacije Caritas Internationalis, zagotavlja kakovostno krepitev mreže s spodbujanjem izmenjave znanja, izkušenj in strokovnosti. Pričakovani rezultat te kombinacije je okrepitev rezultatov varstva interesov, ki jih Caritas Europa dosega po vsej Evropi, s čimer spodbuja potrebne strukturne spremembe z izboljšanjem življenjskih razmer posameznikom in skupnosti, ki se spopadajo z revščino.

Najiskreneeje se zahvaljujemo ljudem, ki so povzdignili svoj glas v borbi z revnimi ljudmi in zanje, vsem odvetnikom Caritas in politikom ter zainteresiranim stranem s politično voljo do zastopanja pomoči potrebnih.

Avtorji tega priročnika je broad. Povezuje jih skupni razum številnih posameznikov v Caritasu na osebni, nacionalni, evropski in svetovni ravni. Velika zahvala gre odvetnikom Caritas, ki so prispevali k tej publikaciji.

Jorge Nuño Mayer

Generalni sekretar organizacije Caritas Europa

A young boy with dark skin, wearing a plaid shirt, is sitting at a desk in a classroom. He has his hands raised, with fingers spread, as if participating in a lesson. The background is slightly blurred, showing other students and colorful posters on the wall. A red overlay covers the top left portion of the image, containing the number '1' and the title text.

1

NEKAJ DOSEŽKOV VARSTVA
INTERESOV ORGANIZACIJE
CARITAS V EVROPI

» DOSEŽKI VARSTVA INTERESOV NA LOKALNI RAVNI

VPLIVANJE NA REGIONALNE OBLASTI MED FAZO NAČRTOVANJA UPORABE EVROPSKEGA SOCIALNEGA SKLADA

Ljudi regije Marche v Italiji so se od upada lokalnega gospodarstva spopadali z recesijo. Stopnja brezposelnosti je dosegla 9.1% in brezposelnost mladih je postala še bolj problematična. Gospodarske težave so bile še bolj zapletene kot rezultat znižanih lokalnih naložb. Regionalni Caritas je mladim pomagal najti zaposlitvene možnosti, ko so ugotovili, da Evropski socialni sklad ni bil ustrezno uporabljen za to ciljno skupino. Posledično je delegacija Caritasa lobirala pri regionalnih oblasteh med fazo načrtovanja, da bi ugotovila, kako bi se lahko uporabil Evropski socialni sklad (ESF) 2007–2013. Caritas Marche je zagovarjal uporabo primernega orodja za oblikovanje poskusnih projektov zaposlovanja Caritasa v socialnem kmetijstvu, gastronomiji in turizmu itd., kot odgovor na dolgotrajno gospodarsko krizo. Postopek varstva interesov, do katerega je prišlo v tej tem primeru, je vseboval številne inovativne elemente. Eden od otipljivih uspehov je bila vzpostavitev, spremljanje in finančna podpora Caritasa pri odprtju približno 250 novih delovnih mest v celotni regiji. Ko se je začel dialog, se je Caritas Marche lahko udeležil pri pogajanjih za naslednje regionalne operativne programe (OP) pri evropskih strukturnih in investicijskih skladih (ESIF) 2014–2020 z lastnim delom na kraju samem in prisotnostjo v nadzornem odboru OP. Začeni pri ljudeh, kjer je prisluhnil njihovim potrebam, sanjam in “klicem na pomoč”, je Caritas Marche uspešno branil njihove interese na lokalnih in regionalnih ravneh, ustvaril več delovnih mest in dosegel večje sodelovanje pri postopku odločanja za tiste, na katere vpliva tovrstna politika.

» DOSEŽKI VARSTVA INTERESOV NA NACIONALNI RAVNI

VPLIV NA NACIONALNE OBLASTI PRI PONOVI OPREDELITVI ZNAČILNOSTI KVALIFIKACIJ DELAVCEV SOCIALNIH SLUŽB

Številni ljudje s socialnimi in zdravstvenimi težavami v Ukrajini so bili neustrezno in pogosto manj kakovostno obravnavani v sektorju socialnih storitev. Družine in otroci, ženske, migranti in žrtve trgovanja z ljudmi ali humanitarnih nesreč so še zlasti nujno potrebovali zagotovitev posebnih storitev, vendar niso prejeli oskrbe po meri, ki so jo potrebovali. V odgovor je Caritas Ukraine izvedla dvoletno kampanjo varstva interesov, da bi v državi izboljšala kakovost sistema socialnih storitev. Po končanem postopku lobiranja je vnos sprememb za značilnosti kvalifikacij delavcev, ki zagotavljajo socialne storitve, odobrilo Ministrstvo za socialno politiko skupaj s spremembami različnih standardov socialnih storitev. Poleg tega so se pripravili osnutek zakona o socialnih storitvah in proračunskih sredstvih ter spremembe zakonika o davkih, ki so se predložili v potrditev ukrajinskem parlamentu. Uspešnost ukrepov na področju varstva interesov ukrajinskega Caritasa je v temeljiti analizi in razumevanju težave na nacionalni ravni. Izvedena je bila študija na zdravstvenem, socialnem in pravnem področju, ki je utemeljila zahteve Caritasa Ukraine, saj je ponudila dokaze, potrebne za spremembo mnenja oblikovalcev politike. Ta aktivnost je privedla do boljše prepoznavnosti Caritasa Ukraine, skupnost pa je aktivno sodelovala pri izboljšanju sistema socialnih storitev. Končni rezultat so bile izboljšave v podpori posameznikom in skupnostim, ki se spopadajo z revščino, in drugim ranljivim ali izključenim skupinam prebivalstva.

» DOSEŽKI VARSTVA INTERESOV NA EVROPSKI RAVNI

VPLIV NA SMERNICE EVROPSKE KOMISIJE ZA NACIONALNE VLADE NA PODROČJU VLAGANJA V OTROKE Z OKREPLJENIM SOCIALNIM VARSTVOM IN DRUŽINSKIMI POLITIKAMI

Revščina najbolj prizadane otroke. Organizacije Caritas po vsej Evropi, ki tesno sodelujejo z družinami in otroki v stiski, so priča trpljenju revnih otrok; gre za, pojav, ki je tesno povezan z revščino družin in močno vpliva na otrokov dom, socialno in šolsko življenje, pa tudi z zaposlitvenimi razmerami in statusom staršev, pa naj gre za eno- ali dvostarševske družine. Gospodinjstva, kjer je zaposlena ena odrasla oseba, so mnogo bolj izpostavljena revščini od povprečnih gospodinjstev, in prednosti so nastavljene na prenizki ravni ukrepanja kot varnostna mreža za te družine. Ti dejavniki negativno vplivajo na revščino otrok in imajo uničujoče in dolgotrajne učinke za otroke. Z željo po spremembi takšnih zaprtih krogov revščine je Caritas Europa uspešno vplivala na *Priporočilo o vlaganju v otroke: odpravljanje prikrajšanosti* Evropske komisije, ki je bilo predstavljeno februarja 2013. Ta dokument je ponudil celovite politične smernice vsem državam članicam Evropske unije (EU) pri obvladovanju revščine otrok in družin v Uniji. Osem od desetih priporočil organizacije Caritas Europa je bilo vključenih v uradno stališče Komisije kot rezultat intenzivnih dvostranskih dejavnosti lobiranja in varstva interesov, opravljenega v strateškem sodelovanju z drugimi evropskimi partnerji. Vsekakor sta bila najpomembnejša dejavnika uspešnosti varstva interesov gradivo in dokaz, ki sta ju zagotovile organizacije Caritas.

VPLIV NA ODLOČITEV EVROPSKEGA PARLAMENTA ZA VKLJUČITEV SPREMENB CARITAS-A EUROPA V RESOLUCIJO O GLASOVANJU 2015 EU IN V OKVIRNI NAČRT SPLOŠNEGA RAZVOJA

Kljub dejstvu, da je svetovna proizvodnja hrane zadovoljiva, več kot 800 milijonov ljudi trpi za lakoto. V prehranskem sistemu so številne motnje: živilski odpadki (skoraj 100 milijonov ton hrane na dan se vrže v smeti), izguba hrane in pomanjkanje hrane. Podnebne spremembe, upravljanje energije in zemljišč neposredno ogrožajo pravico do hrane za vse na trajnostni način. Poleg dela v najbolj prizadetih državah in z ljudmi v programih trajnostnega kmetijstva in za varnost preskrbe s hrano za reševanje teh izzivov z utemeljitvijo se Caritas prav tako pogaja s predstavniki EU. Caritas Europa je tako izrekla dobrodoščilo resoluciji Evropskega parlamenta z dne 25. novembra 2014 o EU in okvirnem načrtu svetovnega razvoja po letu 2015, v kateri je bila hrana opredeljena kot osnovna človekova pravica. Evropski parlament je s sprejetjem resolucije pozval "k potrebi presegevanja zanesljive preskrbe s hrano in hrano obravnava kot osnovno človekovo pravico, da bi lahko določil jasen cilj 'Brez lakote' in zaključil škandal lakote do leta 2025" (člen 44). Obravnavanje hrane kot "osnovno človekovo pravico" šteje kot konkretni uspeh na področju varstva interesov, do katerega je prišlo po dolgih pogajanjih med poročevalcem in različnimi političnimi skupinami v Evropskem parlamentu. Ta uspeh je zaznamoval začetno točko za nadaljnje ukrepe varstva interesov pri evropskih inštitucijah na zahtevo Caritas pa odpravi lakote širom sveta. To je bilo mogoče zahvaljujoč prenosu izkušenj in priporočil, ki so jih zbrale organizacije Caritas in uskladile Caritas Europa's Right za delovne skupine za živila.

2

ZAKAJ CARITAS EUROPA
OPRAVLJA POSLANSTVO

» EVANGELIJ IN KATOLIŠKI SOCIALNI NAUKI

BLIŽNJA IN VSAKODNEVNA SREČANJA Z LJUDMI, KI SE SPOPADAJO Z REVŠČINO, TER KRŠČANSKI DUH CARITASA SO NAM V POMOČ PRI RAZUMEVANJU VARSTVA INTERESOV.

Čprav se izraznost načini in pomeni varstva interesov nenehno spreminjajo, gre za starodavna razsežnost vere: že v stari zavezi smo brali, da Bog pozna trpljenje, upošteva bedo in posluša krik svojega naroda (Eksodus 3), posebno revne (Psalm 69) in jih zaščiti (Psalm 12); beremo o pričevanju prerokov, ki so bili poslani (Jonah 3) odpraviti zlo, ki so ga ustvarili kralji in družbe (Jeremija) in naznaniti boljši svet (Izaija). Za kristjane "ljubezen do bližnjega", ki jo razglaša Jezus Kristus, pomeni neposredno pomoč revnim (Luka 10; Matej 25) skupaj s pozivom k pravičnosti blaženih (Matej 5).

Zato ni presenetljivo, da ima zahteva do pravičnosti znotraj katoliške dobrotelčnosti dolgo tradicijo in je skozi stoletja našla različne izraze, prilagojene času, kulturi in okoliščinam. Prva Caritasova združenja so bila ustanovljena konec XIX. stoletja, torej v istem obdobju kot Izobraževalni organ za papeže in škofo, ali Magisterij katoliške cerkve, ki je postajal celo bolj izrazit kot v preteklosti, tako da je privedel do razvoja t.i. "katoliških socialnih naukov", celovitega sistema poglobljenih razmišljanj in smernic v zvezi s socialnimi vprašanji v sodobnem času.

Vsakodnevno delo z ljudmi v stiski v Caritasu³ nas privede do razmišljanja o "celostni sliki" – razsežnosti težav, njihovih vzrokov in posledic – in o tem, kako lahko "odpravimo slabe pogoje"⁴ in vplivamo na socialne, politične in gospodarske strukture in zagotovimo pogoje za celovit razvoj človeka⁵, zlasti za revne⁶ in najbolj ogrožene.⁷ Zaradi pomanjkanja ali nezadostne politične volje⁸ za odziv na socialne izzive se je ta razsežnost, ta "politična pot dobrotelčnosti",⁹ v zadnjih letih razvila v pomembno vlogo v Caritasu. "Ko gre za boj za pravičnost, ne moremo ostati na stranskem tiru".¹⁰

Caritas je pozvan, da pokaže zaskrbljenost in da ponudi svoje dosežke za izgradnjo boljšega sveta. Delati moramo na tem, da odpravimo strukturne vzroke revščine¹¹ tako, da damo naš glas ljudem, ki se spopadajo z revščino.¹² Naše varstvo interesov ima dvojno razsežnost: na eni strani je "kritično", torej takšno, ki obsoja nepravico, izvaja pritisk na vlade, da odločajo o odločilnih političnih ukrepih¹³ v skupno dobro¹⁴; na drugi strani pa je in vedno bo "pozitivno", takšno, ki ponuja predloge za spremembe in stremi k upanju.¹⁵

Varstvo interesov organizacije Caritas dopolnjuje prizadevanje za rast ozaveščenosti in izobraževanja vseh nas, državljanov tega sveta, da postanemo bolj humani, družbeni, prostovoljni in odprti za različne načine življenja, ter usmerjeni k odgovorni preprostosti življenja.¹⁶

Karitasovo varstvo interesov kot tudi njeno neposredna pomoč revnim, je nenazadnje treba umestiti znotraj večjih ciljev za spodbujanje oblikovanja družbe, človeške skupnosti, skupnega doma za celotno človeško družbo.¹⁷

» VREDNOTE IN NAČELA CARITASA

S specifičnim razumevanjem partnerstva¹⁸ je bilo varstvo interesov vedno pomembna naloga organizacije Caritas Europa v njenem prizadevanju za obravnavo temeljnih razlogov revščine. Caritas je “srce, ki vidi”,¹⁹ in deluje bodisi skupaj z revnimi kot tudi v njihovem imenu, s poudarkom na pomenu mreže za pogovor z oblikovalci politike na nacionalni in EU ravni.

V spodnjem grafu so prikazana ključna načela, ki predstavljajo os aktivnosti politike in varstva interesov Karitasa Europa in se uporabljajo za izbiro prednostnih tem, ki jih mreža kot celota aktivno podpira:

“Identiteta in duhovnost Karitasa izhajata iz Evangelija in katoliškega socialnega nauka ter iz tega, da je eden od treh component celovitega svetovalnega dela cerkve. Ministrstvo Karitasa je vključeno v lokalno cerkev in je v vsaki od krščanskih skupnosti kot temeljni element v njegovem življenju in misiji, navdihnen z vero Jezusa Kristusa. Obraz Boga vidimo na obrazu vsakega upravičenca našega dobredelnega in pravičnega dela”

(CI Načela partnerstva).

Caritas Europa kot združena mreža organizacij si prizadeva posredovati²⁰ in zagotoviti rešitve za omejitve naraščajoče “globalizacije ravnodušnosti”. Zaradi tega je nujno, da okrepi varstva interesov, ki se začnejo pri ljudeh v stiski in so tesno prepleteni z vsakodnevnim delom organizacij Karitasa, potekajo usklajeno na evropski ravni. Ne glede na to, ali so organizacije Karitasa pristojne ali ne, vsak član varuje interese s spremljanjem in delom z ljudmi in skupnostmi, ki se spopadajo z revščino.

» VPLIVANJE NA SPREMEMBE

Varstvo interesov je za Caritas Europa pomembno, saj vpliva na strukturne spremembe na vseh ravneh, začenši z osnovnimi pa vse do sprememb v svetovnem merilu, za izboljšanje kakovosti življenja posameznikov in skupnosti, ki se spopadajo z revščino in izključenostjo. Caritas Europa torej vodi politiko varstva interesov za in z ljudmi, ki želijo preoblikovati družbo v pravično in vključujočo civilizacijo. Običajno se to izraža v prizadevanju za spremembo institucionalnih politik in praks, zakonodajnih in političnih procesov in sistemov, kot tudi za spremembe odnosov, miselnosti in vedenja prebivalcev in zainteresiranih strani po vsej Evropi.

Nedotakljivost človeškega dostojanstva je bistveno vodilno načelo Caritas Europa. Caritas deluje kot glas neslišnih, kadar ti ne morejo govoriti zase²¹, to pa stori z "opazovanjem, analiziranjem in ukrepanjem", s čimer prispeva k razvoju pravičnejše in med seboj povezane družbe. Zaradi iskrene zavezanosti k analizi in boju proti revščini in socialni izključitvi ter spodbujanju resničnega celovitega razvoja človeka, socialne pravičnosti in trajnostnih socialnih sistemov, so ljudje v stiski izhodiščna točka vseh ukrepov Caritasa Europa. To pomeni, da prisluhnemo ljudem v stiski tako, da sistemsko obravnavamo njihove potrebe in interese, posebej žensk, otrok in družin.

Ker organizacije Karitasa neposredno delajo z revnimi in socialno izključenimi osebami, imajo dober vpogled v realnost posameznikov in skupnosti, ki se dnevno spopadajo z revščino in izključenostjo. "Poslušamo", da bi bolje razumeli realnost nepravičnih struktur. S poslušanjem in solidarnostnega gradnjo odnosa z enakimi pogoji za vse posameznike v stiski je Caritas Europa skupaj z njimi upravičena do varstva njihovih interesov na poti uresničitve strukturnih sprememb. To se nadalje izraža v razvoju in izvajanju obetavnih koristnih praks za skupno dobro, ki kaže, da sta obe priporočili politike organizacije Caritas izvedljivi in učinkoviti.

Česar se Caritas Europa nauči od upravičencev njegovih storitev in skupnostih, v katere je vključena, je bistvenega pomena za spodbujanje učinkovitih programov in oblikovanja večje prilagodljivosti. Pomembno je, da so revne osebe in posamezniki z obrobja družbe vključeni v postopke varstva interesov, ki jih podpira Caritas tako, da vpliva na pobude varstva interesov v okviru organizacije Caritas Europa, ter da aktivno sodelujejo v postopkih vplivanja na politične odločitve, ki jih zadevajo.

Caritas Europa sodeluje z oblikovalci političnih odločitev v Evropi pri razširjanju najboljših praks svojih članov in poudarjanju razlik v razvoju politike in izvajanju na osnovni ravni. Caritas Europa cilja na organe Evropske komisije, Evropskega parlamenta, Sveta Evropske komisije in predsedstva EU po rotacijskem sistemu (stalna predstavništva), Sveta Evrope kot tudi na lokalne organe in zasebne zainteresirane strani (delodajalci/podjetja), da doseže specifične cilje varstva interesov v skladu s strateškim okvirnim načrtom in strategijo varstva interesov. S tem, da izpostavlja potrebe in pričevanja ljudi, ki se spopadajo z revščino, Caritas Europa usklajuje prizadevanja po vsej Evropi na področju ukrepov varstva interesov in dejavnosti obveščanja (vključno s kampanjami), in vpliva na politiko nacionalni in evropski ravni.

» PREPOZNAVNOST

Pomembno je, da je Caritas Europa dobro poznan in da so ga priznale in ovrednotile evropske politične zainteresirane strani in donatorji kot legitimen glas revnih in ranljivih oseb v Evropi in državah v razvoju.

» MREŽENJE

Caritas Europa oblikuje koalicije z organizacijami in mrežami, saj to poveča verjetnost, da bodo oblikovalci politike upoštevali opozorila Karitasa. Strateška partnerstva običajno povečajo prepoznavnost in legitimnost opozoril organizacije, saj na ta način uživajo širšo podporo za tovrstna vprašanja. Mreženje v duhu sklepanja močnih partnerstev znotraj Evrope bi to dopolnilo. Medtem ko je treba združiti prizadevanja z organizacijami, ki dopolnjujejo ali podobno mislečimi izvajati večji politični pritisk in doseganje močnejše vplive politike, v nekaterih primerih lahko to povzroči downplaying svoje jedro sporočila in prepoznavnost kot učinkovita organizacija zagovornišva. V najslabšem primeru pa lahko celo upočasnji proces, ga naredi preveč zapletenega in na koncu ne izpolni nameravanega učinka na politiko. Posledično se mora naše članstvo v mrežah ali partnerstvih z organizacijami strateško in podrobno spremljati, zlasti glede na možne spremembe ciljev politike. Pri oblikovanju koalicij je potrebno kritično mišljenje : s kom, kdaj, za koliko časa, katero vlogo želi imeti Caritas Europa in kateri viri so na voljo.

» VARSTVO INTERESOV POTREBUJE IN MORA BITI UPRAVIČENO DO

DOVOLJ SEDSTEV

Vlagatelji pogosto dajo prednost neposrednim storitvam. Kakor koli, dobro načrtovana ozaveščanja običajno zahtevajo določeno raven virov. Ko lahko dokažemo, da naše zagovarjanje interesov skupaj z revnimi in osebami z obrobja ali v njihovem imenu pripomore k boljši kakovosti življenja zanje, bomo lahko pridobili dostop do dodatnih virov za naše dejavnosti.

3

KAJ POMENI VARSTVO
INTERESOV Z VIDIKA
ORGANIZACIJE CARITAS
EUROPA?

“varstvo interesov je organiziran poskus spreminjanja politike, prakse in/ali odnosa s predložitvijo dokazov in trditvami kako in zakaj naj bi se sprememba zgodila. V osrčju varstva interesov je predpostavka, da se sprememba lahko zgodi z oblikovanjem ozaveščenosti, ki predstavlja dokaz in trditve zakaj bi se sprememba morala zgoditi, vključene osebe pa morajo imeti moč, da izvedejo te spremembe.”²²

Varstvo interesov je proces, ki stremi k izvajanju pritiska za spremembe v politiki s spodbujanjem političnih akterjev, da izvedejo nekatere ukrepe. Glavni namen zagovarjanja je doseči:

- spremembo v mišljenju, miselnosti, vidikih, stališčih in ravnanju;
- spremembo v institucionalni politiki in praksi;
- spremembo v političnem postopku ali sistemu;
- povečanje moči in vplivanje za revne in izključene osebe.

Skupno, poslanstvo si prizadeva spremembo uveljaviti kot rezultat ustvarjanja političnih zahtev. Večino časa, metoda, ki je bila prvotno uporabljena, je posredovati informacije za pridobitev specifičnega obvestila, mobilizacijo ljudi, da bi oslabili stališče posameznega oblikovalca odločitve ali da bi takšnega oblikovalca odločitve naučili o negativnih vplivih obstoječe politike.

Lobiranje je posebna oblika varstva interesov. Gre za strateški, načrtovan in neformalen način vplivanja na oblikovalce odločitve. Značilnosti so: odprta (dvostranska) komunikacija, vplivanje s povezovanjem interesov različnih zainteresiranih strani, ustvarjanje položaja, koristnega za vse (win-win) in naložba v dolgotrajno razmerje z oblikovalci odločitve. Primeri lobiranja vključujejo:

- Usklajevanje sprejemov revnih in izključenih oseb pri izvoljenih uradnikih in drugih oblikovalcih odločitev, da bi opisali svojo življenjsko situacijo in neposredno predlagali potrebne spremembe v zakonodaji in socialni politiki;
- osebna pisma (npr. predsedniku Evropske komisije);
- osebna srečanja z oblikovalci odločitev (kot so člani Evropskega parlamenta (MEP));
- srečanje delegacij (npr. delegacija Karitasa se sreča s predsedstvom EU po sistemu rotacije);
- neformalni stiki na sprejemih (npr. pri Ministrstvu za zunanje zadeve);
- delovni obiski pri oblikovalcih odločitev (npr. tehnične zainteresirane strani se srečajo z organi Evropske komisije);
- osebna izmenjava mnenj prek telefona (npr. s političnimi vodji);
- priprava skupnega stališča (npr. vlaganje v priporočila zveze otrok.).

da bi bilo učinkovito, je treba varstvo interesov izvajati s pristopom na več ravneh, s prehajanjem na različne ravni politike:

primer: v glavni cilj inštitucij za dejavnosti varstva interesov Karitasa na evropski ravni so vključeni: Evropska komisija, Evropski parlament, PSvet Evropske unije in predsedstva EU po rotacijskem sistemu (stalna predsedstva), Agencija za temeljne pravice in Frontex (Evropska agencija za varstvo meja) kot tudi Svet Evrope).

Glavne ciljne institucije dejavnosti varstva interesov na nacionalni ravni so: nacionalna ministrstva, ministrstva za notranje zadeve, za socialne zadeve in za zunanje zadeve, skupaj z nacionalnimi parlamenti, če naštejemo samo nekaj zainteresiranih strani. Na podnacionalni ravni so ciljne institucije lokalni in regionalni organi ter župnijske cerkve in lokalne skupnosti.

Caritas Europa v sodelovanju s Caritas Internationalis tudi občasno deluje na mednarodni ravni, zlasti s poudarkom na sodelovanju z Združenimi narodi (UN). Redni splošni pregled položaja človekovih pravic UN držav članic je odlično orodje za odpiranje vprašanj zlasti o nacionalni politiki ali zakonodaji in njihovo vpivanje na ljudi v stiski.

KAKO CARITAS EUROPA OPRAVLJA ZAGOVARJANJA?

- Interpellation
faire

1 - Projet de loi Financière
participations personnelles

2 - simplifications de ma
(+ Jeune

3 - Régularisation + Ass

» ORODJA IN TEHNIKE

Caritas Europa sodeluje z oblikovalci političnih odločitev v Evropi z razširjanjem najboljših praks organizacij Caritas in poudarjanjem razlik v razvoju politike in izvajanju na osnovni ravni. Dejavnosti varstva interesov mreže Caritas Europa se začnejo na osnovni ravni, lokalni ravni in v župnih cerkvah in se nato razširijo na raven EU. Dejavnosti seveda potekajo tudi v obratni smeri, z ravni EU nazaj na osnovno raven. Prav to medmrežno povezovanje omogoča organizaciji Caritas Europa, da pridobi potreben vpogled v praktične težave, v razlike v izvajanju politik na osnovni ravni in v razširjanje obetavnih praks na vseh ravneh.

Varstvo interesov obsega vse vse, kar Caritas Europa stori, da vpliva na politiko, prakso in miselnost oblikovalcev odločitev, vlade in inštitucij. Običajno vključuje: raziskovanje, analize politike in oblikovanje, lobiranje, konference, javne kampanje in medijsko delo. Način delovanja tega procesa znotraj Karitasa je naslednji:

1. Z izkušnjami Karitasa na osnovni ravni storitev za ljudi, ki se spopadajo z revščino, **Caritas Europa opazuje in analizira revščino, izključitev in nepravilnost na osnovni ravni tersledi spremembam skozi čas.**
2. Caritas Europa izpostavlja krivice, s katerimi se soočajo upravičenci, **in jih podkrepi z dejstvi, podatki in pričevanji – tj. raziskava.** lahko zbirajo podatke prek opazovalnic revščine, kartiranja, izmenjave najboljših praks in srečanj, ali v obliki političnih dokumentov, poročil o politiki, publikacij ali poročil. To prispeva k **analizam politike in oblikovanju opozoril Karitasa.**
3. Caritas Europa se strinja, da so potrebne strukturne spremembe in **strategije, katera vprašanja je treba obravnavati na evropski ravni in katera vprašanja je treba nasloviti na nacionalno raven.** Vključujejo osebe, ki se spopadajo z revščino; v tem postopku morajo biti obveščeni z življenjskimi izkušnjami revnih in oseb z obrobja družbe, ki si prizadevajo vplivati na politiko, ki jih neposredno zadeva.
4. **Caritas Europa opredeli pomembne oblikovalce odločitev (občinstvo)** in želi vplivati odvisno od **časa na zakonodajni okvir in potencialne politične ali medijske priložnosti.** Lahko sestavijo osnutek pisma za Svet, se srečajo s člani Evropskega parlamenta (MEP) ali vplivajo na Evropsko komisijo pred pripravo zakonodaje itd.
5. **Caritas Europa skupaj ugotavlja in usklajuje korake za ukrepanje,** deli skupna sporočila in sporočila za javnost, tj. vključevanje poslanstva v komunikacijsko strategijo.
6. Caritas Europa organizira **konference, delavnice, dogodke in delovne skupine ter srečanja usmerjevalne skupine** ter omogoča platformo za člane in ljudi, ki se spopadajo z revščino, kjer lahko spre govorijo in so slišani in kjer lahko oblikovalce odločitev neposredno obvestijo o stališču Caritasa.
7. Caritas Europa uporablja **poročila in dokumente o politiki** da pojasni, opredeli in posreduje svoje stališče glede specifičnih vprašanj. Ta so pogosto obravnavajo na konferencah in med srečanji lobiranja. Prav tako jih uporabljajo člani za **javne kampanje in medijsko delo,** če je mogoče kot pomožne informacije **med opravljanjem intervjujev za javnost.** Prevajanje političnih pismem v nacionalne jezike je lahko koristno za Caritas Europa, da razširja enaka sporočila o varstvu interesov na nacionalni ravni.
8. Caritas Europa izvaja **srečanja lobiranja iz oči v oči** z organi Evropske komisije in/ali s člani Evropskega parlamenta (MEP), kot tudi z ministrstvi na nacionalni ravni, če naštejemo le nekaj ključnih zainteresiranih strani. Pošilja delegacije članov Karitasa na srečanja z oblikovalci odločitev s sedežem v Bruslju ali s predsedstvom EU po rotacijskem sistemu, kar je koristno tudi za predstavitev stališč Karitasa in za pogajanje o političnih predlogih.

9. Caritas Europa **ustvarja koalicije in strateška partnerstva** z lokalnimi, nacionalnimi in evropskimi organizacijami in mrežami. To včasih poveča verjetnost, da bodo oblikovalci odločitev upoštevali opozorila Caritasa, saj strateško partnerstvo povečuje prepoznavnost in legitimnost sporočil organizacije.
10. Caritas Europa tudi **sodeluje in je partner z nacionalno škofovsko konferenco, škofi, škofijskimi strukturami, duhovniki, verskimi sestrami in brati, župnijskimi skupnostmi, skupinami župnijskih voditeljev, prostovoljci, podmladkom Karitasa** in drugimi akterji za zagotavljanje široke podpore in kampanje za doseganje strukturnih sprememb.
11. Zatem Caritas Europa z voditelji cerkva, oblikovalci odločitev, donatorji in podporniki **deli uspeh zagovarjanja mreže za povečanje preglednosti in da pokaže vpliv našega dela** na življenje revnih in izključenih oseb. . To je za praznovanje strukturnih sprememb, ki smo jih prispevali za doseganje in učenje drug od drugega z uporabo in oblikovanjem doseženih rezultatov kot trditev za nadaljnje dejavnosti zagovarjanja.

» PRIMERI SKUPNEGA POSLANSTVA IN METODE

KOMUNIKACIJE VKLJUČUJEJO

5

POGOJI ZA USPEH

Zagovarjanje kot omrežje povzroča posebne izzive, vendar tudi dodeli specifične prednosti, kot je opisano spodaj.

» PREDNOSTI IN IZZIVI ZAGOVARJANJA KOT ENOTNA MREŽA

- + IMETI SKUPEN GLAS JE UČINKOVITEJŠE.
- + POZITIVNO PRI POVEZOVANJU DELA NA RAZLIČNIH RAVNEH.
- + IMETI ŠIRŠE PODLAGE, KI DOSEGAJO ŠIRŠE OBČINSTVO.
- + POMENI IMETI VEČ VIROV, SPOSOBNOSTI IN STROKOVNEGA ZNANJA.
- + PRISPEVA K USTVARJANJU ZMOGLJIVOSTI ŠIBKEJŠIH ČLANOV.
- + POSPEŠUJE ENOTNOST, SOLIDARNOST KARITASA.

- SODELOVANJE JE LAHKO ZAMUDNO.
- VČASIH SE BO TEŽKO STRINJATI GLEDE SKUPNIH CILJEV.
- OBSTAJA TVEGANJE, DA LAHKO KATERI OD ČLANOV ORGANIZACIJ PREVLAĐUJE.
- KOMPROMISI BODO MORDA POTREBNI.
- ČE NE DELIMO SKUPNEGA GLASU ALI CILJA, BODO LAHKO NASPROTNIKI IZKORISTILI NAŠE RAZLIKE.

Pozitivno usmerjen pristop do rezultatov, ki prinaša upanje, da lahko družba spremeni rešitev, posebno, ker oblikovalci politike niso vedno zanesljivi za korak naprej. Zaradi tega je pomembno za Caritas Evropa razviti konkretne politične predloge ali rešitve za spreminjanje, ki spodbuja participativen pristop in to določi politično agendo. Širjenje obetavnih praks znotraj Karitasa Evropa je spodbudno.

POGOJI ZA USPEH,
TAKO DA LAHKO
ČLANI KARITASA
OPRAVLJAJO
POSŁANSTVO

NAVEDBE IZ KARITASOVEGA POSŁANSKEGA FORUMA, MAJ 2015

- Osredotočiti se moramo na manj vprašanj in s poglobljenim reševanjem le teh.
- Karitasovo identiteto bi morali v našem poslanskem delu/dejavnostih uporabljati kot dodano vrednost, da bi se razlikovali od ostalih vseevropskih mrež.
- Morali bi okrepiti naše sporočanje z usklajenimi dejavnostmi in komunikacijo, tj. zagotavljanje, da je vsak član seznanjen s Karitasovo kampanjo.
- Razmisliti moramo, da nam bodo poslanske dejavnosti pomagale pri varovanju revščine, zagotavljanju virov za naše storitve in prišli do izraza kot močna mreža.

.....

» END NOTES

1. Evangelii Gaudium 198.
 2. Govor kardinala Jorga Maríe Bergoglia – pozneje papeža Frančiška – za Caritas Argentina leta 2009.
 3. Deus Caritas Est 31 a.
 4. Populorum Progressio 47.
 5. Populorum Progressio 14.
 6. Evangelii Gaudium 188.
 7. Sollicitudo in Rei Socialis 42.
 8. Sollicitudo in Rei Socialis 35.
 9. Caritas in Veritate 6-7.
 10. Deus Caritas Est 28 a.
 11. Evangelii Gaudium 188.
 12. Evangelii Gaudium 198.
 13. Laudato Si 179.
 14. Gaudium et Spes 26, Laudato Si 156-158.
 15. Evangelii Gaudium 183; Sollicitudo in Rei Socialis 41.
 16. Laudato Si 206, 214, 228.
 17. Populorum Progressio 47, Evangelii Gaudium 188, Laudato Si.
 18. "Partnerstvo znotraj konfederacije Karitasa je zveza, ki izraža solidarnost med člani lokalnih cerkva, ki priznava vse ženske in moške kot del medsebojno odvisne svetovne skupnosti in izkazuje zavezo s socialno pravičnostjo in prevladujočo prednostno možnostjo za revne" (CI načelo partnerstva).
 19. Cf. DCE 31b.
 20. Cf. Evangelii Gaudium 188: V tem kontekstu lahko razumemo, da Jezus' svojim učencem poveljuje: "Vi sami jim dajte nekaj jesti!" (Mk 6:37): To pomeni prizadevanje za odpravo strukturnih vzrokov revščine in spodbujanje celovitega razvoja revnih kot tudi opravljanje majhnih vsakodnevnih dejanj solidarnosti za izpolnjevanje resničnih potreb, s katerimi se srečujemo.
 21. Cf. Caritas Partnership principles.
 22. Zavod za odprto družbo (OSI) 'An introductory Guide to successful advocacy (Uvodni priročnik o uspešnem zagovarjanju)' (2010).
-

Rue de la Charité 43
1210 Brussels - Belgium
T +32 (0)2 280 02 80
F +32 (0)2 230 16 58

info@caritas.eu
www.caritas.eu

Ta priročnik finančno podprl Program Skupnosti za zaposlovanje in socialno solidarnost "EaSI" (2014- 2020). Za več informacij obiščite spletno povezavo: <http://ec.europa.eu/social/easi>